
Fler kvinnor driver och utvecklar företag!

Resultat 2007–2009 för programmet Främja kvinnors företagande

Drygt 86 000 personer har hittills haft nytta av programmet Främja kvinnors företagande. Programmet ska bidra till ökad sysselsättning och ekonomisk tillväxt genom att fler kvinnor startar, driver, köper och utvecklar företag.

Här redovisar vi de resultat som hittills uppnåtts i programmet. Vi berättar också lite om de insatser som görs under 2010.

Resultat 2007–2009 för programmet Främja kvinnors företagande

Bakgrund

Sedan 70-talet har kvinnors andel av företagandet stadigt ökat. Kvinnor leder nu 22–28 procent av alla företag och står för drygt 30 procent av nyföretagandet varje år. Om kvinnors företagande fortsätter att öka tills företagandet blir lika vanligt som bland män skulle det innebära 75 000 nya företag med 278 000 nya jobb.

Programmet Främja kvinnors företagande har pågått sedan september 2007 och fortsätter under hela 2010. Programmet omfattar drygt 340 miljoner kronor av de 400 miljoner kronor som regeringen har avsatt för att främja kvinnors företagande under 2007–2010.

Tillväxtverket vill med programmet bidra till att de kvinnor som vill använda sin kompetens och sina förmågor till att driva företag ska kunna göra det på samma villkor som män.

Programmet ska bidra till att:

- Fler företag som drivs av kvinnor utvecklas och växer.
- Nyföretagandet bland kvinnor ökar.
- Fler kvinnor kan tänka sig att starta eller köpa ett företag.
- Fler kvinnor väljer att driva företaget på heltid eller väljer att anställa.
- Synliggöra kvinnors företagande och lyfta fram förebilder.
- Kunskapen och kompetensen om kvinnors företagande ökar hos allmänhet, offentliga aktörer och i samhället i övrigt.
- Insatser riktade till kvinnor integreras i det ordinarie företagsfrämjande systemet, till exempel när det gäller rådgivning, finansiering och myndigheters verksamheter.

Insatserna i programmet kan delas in i tre områden.

Insatser som ...

... gör nytta

Insatser till nytta för de företagarkvinnor som driver och utvecklar företag. Exempel på detta är affärsutveckling, rådgivning och innovationsfinansiering.

... gör möjligt

Insatser som gör det mer möjligt för företagarkvinnor att nu och i framtiden driva, köpa och utveckla företag. Exempel: mentorskap, ägarskifte och ökat entreprenörskap hos studerande.

... gör synligt

Insatser som gör kvinnors företagande mer synligt. Det handlar om att lyfta fram företagarkvinnor och förebilder på olika sätt, att ta fram fakta och statistik och arbete med attityder till kvinnors företagande. Här är ambassadörerna för kvinnors företagande särskilt viktiga.

Gör nytta

Affärs- och innovationsutveckling

Drygt 17 500 kvinnor som redan driver företag eller vill starta företag har varit involverade i drygt 420 affärs- och innovationsutvecklingsprojekt, varav 52 procent har riktat sig till företag som vill växa. Hittills har 195 miljoner kronor fördelats till regionerna för att göra affärs- och innovationsutvecklingsinsatser mer tillgängliga för företagarkvinnor. Projekten ger möjligheter till affärsutveckling, nya affärer, utvecklade nätverk, ökade kunskaper med mera.

90 procent av dem som redan driver företag anser att deras projekt-deltagande har varit till nytta för företaget och 86 procent anser att deltagandet har ökat deras möjligheter att utveckla företaget vidare. 78 procent bedömer att omsättningen kommer att öka, 33 procent bedömer att de kommer att anställa fler inom de närmaste fem åren.

Av dem som vid programstarten inte var företagare har 26 procent startat företag och ytterligare 46 procent planerar att göra det inom fem år.

I genomsnitt kan 91 procent rekommendera någon annan att delta i liknande projekt.

Starta företag-dagen

Tillväxtverket erbjuder tillsammans med Skatteverket, Bolagsverket, Arbetsförmedlingen, Tullverket och Försäkringskassan Starta företag-dagen, där myndigheterna gemensamt presenterar sin information och sina stödresurser samt svarar på frågor från nyföretagare.

Starta företag-dagen genomfördes vid 38 tillfällen under 2009. 60 procent av deltagarna var kvinnor, vilket motsvarar drygt 3 400 kvinnor. Nära 300 kvinnor deltog vid sex uppföljningsträffar i Stockholm, Malmö och Göteborg, i syfte att nätverka och lyssna på inspirerande företagare.

Branschguider på verksamt.se

Tillväxtverket arbetar kontinuerligt med att ta fram användbara branschguider på företagartjänsten *verksamt.se*. En guide för *Hushållsnära tjänster* lanserades i juli 2007 och en guide för *Vård och omsorg* lanserades i december 2007.

Almis innovationsfinansiering

Andelen kvinnor som kommersialiserar sina innovationer är låg. Almis innovationsfinansiering stärks med 28 miljoner kronor ur programmet under 2007–2010 för att öka tillgängligheten till innovationsfinansiering till kvinnor. Sedan programstarten har drygt 450 *innovationsprojekt* drivna av kvinnor beviljats finansiering. Vård och omsorg har varit den vanligaste branschen.

Gör möjligt

Ägarskifte

Upp emot 60 000 småföretag bedöms stå utan ägare inom de närmaste åren. Inom programmet delfinansierade Tillväxtverket åtta projekt med 550 *kvinnor* som deltog för att höja sin kompetens om ägarskifte. 11 procent av dessa genomförde ett förvärv och 6 procent är i färd med att göra det.

Entreprenörskap vid universitet och högskola

Tillväxtverket medverkar till att utveckla entreprenörskapet hos kvinnor som studerar vid universitet och högskola. Syftet är att öka intresset för, och kunskaperna om, företagande hos unga kvinnor som studerar och att fler unga kvinnor ska se företagande som ett möjligt karriärval. Insatserna handlar främst om utbildning, rådgivning och coaching. 18 700 *kvinnor* som studerar vid universitet och högskola har deltagit i aktiviteter för att utveckla sitt entreprenörskap och 420 har också startat företag.

Mentorskap

Tillväxtverket förstärker det nationella mentorskapsprogrammet Mentor Eget Företag, som drivs av Almi och NyföretagarCentrum, dels för att nå och rekrytera fler kvinnor som vill ha en mentor, dels för att rekrytera fler kvinnor som vill bli mentorer. 440 *mentorpar* har hittills startats under programperioden. 96 procent av adepterna kan tänka sig att rekommendera andra att delta i programmet.

Rådgivarutbildning och metoder för affärsutveckling

Tillväxtverket fortsätter att arbeta för att offentligt finansierad affärsrådgivning ska arbeta med genusperspektiv, ha en god pedagogik och ett professionellt förhållningssätt, inklusive goda kunskaper i samtals teknik. Med finansiering från programmet har till exempel 450 rådgivare på Almi genomgått en genusutbildning.

Utveckling och spridning av modeller, metoder och verktyg för affärsutveckling som tillgodoser företagarkvinnors behov och efterfrågan är ett annat viktigt område. Ett handledarmaterial om designprocessen i tjänsteföretag blev klar under 2009, *Till er tjänst. Mentoringar* är exempel på en metod som liknar studiecirkel för kvinnor som vill utveckla sina innovationer. 30 kvinnor har deltagit i mentoringar, med Tillväxtverket som medfinansier.

Affärsängelnätverk för kvinnor

En affärsängel är en privatperson som investerar eget kapital och affärsmässig kunskap i onoterade företag. Tillväxtverket bidrar till att fler kvinnor blir aktiva som affärsänglar och till att stärka kvinnors deltagande i affärsängelnätverk. Vi bidrar även till fler informations- och matchningsinsatser mellan affärsänglar och kvinnor som äger och driver företag.

Minst 400 kvinnor har deltagit i kompetensutvecklingsinsatser och minst 15 regionala matchmakingevents har genomförts. Drygt 100 kvinnor bedöms vara aktiva som affärsänglar.

Gör synligt

Ambassadörer för kvinnors företagande

880 ambassadörer för kvinnors företagande är förebilder som gör det möjligt för fler kvinnor att identifiera sig med en företagare. De bidrar till att synliggöra och sprida kunskap om företagande och inspirerar fler till att se företagandet som ett möjligt karriärval. Ambassadörerna har åtagit sig att under ett år genomföra fyra besök i skolor, ideella organisationer, nätverk, föreningar med mera. Hittills har ambassadörerna totalt träffat drygt 46 000 personer och genomfört drygt 3 000 ambassadörsbesök. Ambassadörerna har en egen digital mötesplats på *ambassadorer.se*, där man även kan boka ambassadörer.

EU-kommissionen har initierat ett ambassadörsprogram, som tio medlemsländer deltar i. Sverige medverkar med tolv EU-ambassadörer, som alla även deltar i det nationella programmet.

Tjänsteinnovationstävling – Årets Tjänsteutvecklare

Tillväxtverket bidrar till att synliggöra kvinnors företagande genom att delta i den nationella tävlingen Beautiful Business Award med en egen priskategori, Årets Tjänsteutvecklare. Syftet med priskategorin är dels att lyfta fram innovativa, framgångsrika företagarkvinnor inom tjänstesektorn som goda förebilder, dels att visa på tjänstesektorns och tjänsteutvecklingens betydelse för svenskt näringsliv.

Närmare 1 800 företagarkvinnor blev under 2009 nominerade till tävlingen. Under hösten 2009 genomfördes tre regionfinaler i Umeå, Örebro och Malmö, där 10 finalister utsågs. *Lisa Lindström, Doberman*, blev Årets Tjänsteutvecklare 2010 och *Kristina Theander, Middagsfrid*, vann priset år 2009.

Fler förebilder nationellt och regionalt

Tillväxtverket lyfter fram företagarkvinnor som förebilder, i samarbete med lokala, regionala och nationella aktörer, för att visa att kvinnor är företagare och driver företag i alla branscher. Denna insats ökar också kunskapen om kvinnors företagande hos fler aktörer och involverar fler i arbetet med att lyfta fram företagarkvinnor.

Under 2009 har 16 förebildsprojekt bedrivits runt om i landet. Tekniska museet har till exempel tagit fram en vandringsutställning om kvinnors innovationer, som turnerar under 2009–2010. Centrum för näringslivets historia har med finansiering från Tillväxtverket tagit fram en bok om förebilder i historien: *Stråhattar och batterier – en bok om kvinnors entreprenörskap då och nu*. Boken visar att kvinnor alltid varit företagsamma men oftast osynliggjorts.

Affärsnätverk för kvinnor

Under hösten 2008 genomförde Tillväxtverket en kartläggning av affärsnätverk som är till nytta för företagarkvinnor. Nu finns drygt 110 nätverk presenterade i en sökbar databas. Du hittar nätverken på *ambassadorer.se*.

Fakta och kunskap

Fakta, statistik och ny kunskap är viktigt för att synliggöra kvinnors företagande och för att kunna bemöta de föreställningar som finns om hur företagandet i Sverige ser ut. Nedan finns ett urval av de rapporter och skrifter som producerats under programperioden. De kan beställas och/eller laddas ner på *tillvaxtverket.se/publikationer*.

- Många miljarder blir det ... – Fakta och nyckeltal om kvinnors företag. (Info 0124)
- Kvinnors och mäns företagande – Fakta och statistik 2009, (Info 0012 Rev B)
- Varför ska kvinnor låna pengar – om företagsfinansiering till kvinnor (Info 0041)
- Varför ska man främja kvinnors företagande? (Info 084-2008)
- Women´s and men´s enterprise in Sweden – Facts and statistics (Info 0058)
- Kvinnliga affärsänglar – viktiga aktörer på en finansiella marknaden (Rapport 0034)
- Women´s entrepreneurship in Sweden (Info 0071)
- Finansieringssituationen för kvinnor som är företagare – Kunskapsöversikt och analys (Info 018-2007)
- Ta vara på entreprenörskraften - bjud in en företagare (Info 0026)
- Kvinnors företagande – att göra nytta, göra möjligt och göra synligt (Info 0028 Rev A)

Analys av statlig företagsfinansiering

Tillväxtverket har gjort en analys av statliga kapitalförsörjningsinsatser och har kartlagt hur kvinnor respektive män får del av dessa insatser. Tillväxtverket konstaterar i rapporten att statlig företagsfinansiering i större utsträckning går till män än till kvinnor. Snedfördelningen speglar att kvinnor är underrepresenterade bland Sveriges företagare. Men resultaten visar också att många stöd i praktiken ofta riktas till manligt dominerade branscher och verksamhetsområden.

Läs mer i rapporten *Utfall och styrning av statliga insatser för kapitalförsörjning ur ett könsperspektiv*, (R 2007:34).

Insatser under 2010

Tillväxtverket samordnar och genomför på regeringens uppdrag det 1-åriga programmet Främja kvinnors företagande, som är en fortsättning på programmet som genomfördes under 2007–2009.

Nytt för 2010 är att särskilda ansträngningar ska göras i regionerna för att insatserna i programmet ska nå kvinnor inom gröna näringar i gles- och landsbygd, tjänste- och servicesektorn, kreativa och kulturella sektorn, vård och omsorg samt utbildning. Ökad användning av affärsinriktade IT- och webblösningar ska särskilt prioriteras för insatser i gles- och landsbygd.

Under 2010 fortsätter även insatserna kring ägarskifte för att uppmärksamma fler kvinnor på möjligheten att överta befintliga företag. Satsningar på entreprenörskap inom högskola och universitet fortsätter liksom Almis mentorskapsprogram för kvinnor och fler starta företag-dagar. Nytt inom programmet är insatser inom tjänstesektorn samt pilotprojekt inom de gröna näringarna och gles- och landsbygd.

Almis innovationsfinansiering till kvinnor fortsätter under 2010. Det samma gäller satsningar på affärsänglar och riskkapitalister i syfte att öka kvinnors tillgång till finansiering. Programmet ska också bidra till att synliggöra kvinnors företagande och dess betydelse för tillväxt genom att ta fram fakta och statistik. Satsningen på ambassadörerna för kvinnors företagande fortsätter också, som ett sätt att lyfta fram förebilder och påverka attityder.

Mer information

Mer information om programmet Främja kvinnors företagande finns på tillvaxtverket.se/kvinnorsforetagande

Kontaktperson: *Gunilla Thorstensson*, programansvarig.
E-post: gunilla.thorstensson@tillvaxtverket.se